

TALOUSNEUVOSTO

10.5.2017

Kokousmuistio 4/2017

Aika 10.5.2017 klo 8.00–9.30

Paikka Pääministerin virka-asunto Kesäranta

Läsnä Sipilä Juha, puheenjohtaja
Berner Anne, kokouksen vpj
Eloranta Jarkko
Fjäder Sture
Häkämies Jyri
Liikanen Erkki
Lintilä Mika
Marttila Juha
Mattila Pirkko
Palola Antti
Penttilä Risto E.J.
Hetemäki Martti (at.)
Lahtinen Markus (at.)
Lehtomäki Paula (at.)
Sinko Pekka (s.)

1 Kokouksen avaus

Pääministeri avasi kokouksen klo 8.00 ja totesi päivän aiheena olevan rahapolitiikka ja sen välittyminen talouteen. Aiheesta alustaa Suomen Pankin pääjohtaja Erkki Liikanen.

Pääministeri joutui poistumaan kokouksesta joksikin aikaa valmiusharjoituksen vuoksi. Pääministerin poissaolon ajan kokouksen puheenjohtajana toimi ministeri Berner.

2 Rahapolitiikka ja sen välittyminen talouteen

Erkki Liikanen tarkasteli esityksessään (liite 1) maailman ja euroalueen talousnäkyviä, euroalueen rahapolitiikkaa ja sen välittymistä talouteen sekä euroalueen pankkien tilaa. Maailmantalouden kasvu on nopeutunut. Euroalueella kasvu on ollut odotusten mukais- ta tai hieman parempaa. Kasvua ovat tukevat kotimainen kysyntä ja yhä selvemmin myös alueen ulkopuolella tapahtunut kehitys. Kaikkiaan kyse on kuitenkin suhdanne- luonteisesta elpymisestä; pidemmän ajan rakenteellisissa tekijöissä ei ole tapahtunut muutoksia ja keskimääräinen tuottavuuskasvu jää aiempaa hitaammaksi.

Rahoituksen välityksen pullonkaulat ovat poistumassa euroalueella. Pankkien vakavarai- suus on kohentunut tasaisesti ja kannattavuusnäkyvät parantuneet. Maittain tarkaste- luna luotonannon kehitys on kuitenkin edelleen epätasaista johtuen pankkien vakava- raisuuseroista ja järjestelemättömistä luotoista. Lainakannat ovat kasvussa, mutta vauhti on vielä kaukana kriisiä edeltäneistä vuosista. Pankkilainojen ohella myös mark- kinaehtoisen rahoituksen hinta on laskenut.

EKP:n rahapolitiikka on ollut ja on edelleen voimakkaasti kasvua tukevaa. Euroalueen kasvu on jatkunut neljä vuotta ja inflaatio on nopeutumassa asteittain. Lyhytkestoisesta vaihtelusta puhdistettu pohjainflaatio on kuitenkin yhä vaimeaa ja EKP:n rahapolitiikka pysyy kasvua tukevana. Laajaa arvopapereiden osto-ohjelmaa jatketaan vähintään vuoden 2017 loppuun saakka. Ohjauksorkojen odotetaan pysyvän nykyisellä tasolla tai sitä alempina pidemmän aikaa ja vielä omaisuuserien ostojen päätyttyäkin.

3 Keskustelu

Alustuksen pohjalta käydyssä keskustelussa nousi esiin muun muassa seuraavia kysymyksiä ja näkökulmia:

- Poliittiset shokit (Brexit-äänestys, Yhdysvaltain vaalitulokset) ovat jossain määrin hidastaneet globaalin talouskasvun piristymistä, mutta eivät ole kääntäneet jo vuodesta 2014 alkanutta positiivista suuntaa.
- Toisaalta varsinkin Donald Trumpin valintaan liittyi talouden näkökulmasta myös positiivisia odotuksia mm. yritystoiminnan edellytysten ja verotuksen suhteen. Trumpin osalta kysymysmerkki ja epävarmuutta lisäävä tekijä on edelleen Yhdysvaltain kauppapolitiikan ratkaisut.
- Vaikka kansainväliset talousnäkökulmat ovat tällä hetkellä suhteellisen valoisat, pidemmällä aikavälillä on odotukset ovat vaisummat rakenteellisten tekijöiden kuten väestön ikääntymisen ansiosta. On myös hyvin mahdollista, että kansainvälisen talouden häiriötekijät käynnistävät uuden suhdannetaantumana jo lähi-vuosina.
- Suomelle tilanne on haastava ajatellen erityisesti edessä olevia työmarkkina-neuvotteluita, joissa pitäisi pystyä pitämään kiinni maltillisesta palkkalinjasta samalla kun työvoimasta on paikoin pulaa ja neuvotteluiden koordinaatio on ai-empää löyhempää.
- Työmarkkinaratkaisun tueksi tarvittaisiin vahvaa koordinaatiota sekä järjestöjen ja hallituksen toimien välillä että toimialarajat ylittävän vuoropuhelun mahdollis-tamiseksi. Tarvittaisiin myös prosesseja, jotka synnyttäisivät yhteisen tilanne-kuvan sekä juurruttaisivat ostovoimaa ja korkeaa työllisyysastetta korostavaa ajattelua.
- Olisi syytä pohtia voisivatko hallitus ja keskusjärjestöt yhdessä löytää keinoja, joilla liittotason palkkaneuvotteluiden toimintaympäristöön liittyvää epävarmuutta voitaisiin vähentää ja näin osaltaan helpottaa maltillisten ratkaisujen syntymistä.

4 Kokouksen päättäminen

Talousneuvoston alustavasti sovittu kesäkuun kokous peruuntuu/siirtyy toiseen ajan-kohtaan pääministerin esteen vuoksi. Loppuvuoden kokousajoista informoidaan jäseniä lähiaikoina. Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 9.15.

Pekka Sinko
talousneuvoston pääsihteeri